

Rondom de kerkdiensten

ds. J. van der Meulen
ds. A. van Lagen

Het merendeel van de zondagen in de maand oktober wordt gekenmerkt door het toe groeien naar Advent. Deze zondagen worden wel 'de laatste zondagen van het kerkelijk jaar' genoemd of ook wel 'voleindingszondagen'. Op voorstel van Willem Barnard zouden we liever willen spreken van 'de kenteringzondagen'. De laatste zondag en voleindingszondag klinken alsof er een einde is, maar dat is niet zo. De tijd gaat nog door en het 'jaar onze Heren' gaat nog door. De zondagen tussen herfst en winter zijn de zondagen die als het ware een scharnier vormen tussen 'de zondagen van Pinksteren af' en 'naar Epifanie toe'. (Epifanie betekent 'verschijning', namelijk van de drie koningen.) Het kerkelijk jaar is niet een lange rij zondagen, maar een kringloop, een cyclus. Het jaar is niet om en het jaar is niet uit. Het kerkelijk jaar breekt niet, maar het buigt. En wij buigen mee in de bocht.

Gedachtenis der overledenen

De dienst op de derde (=laatste) zondag van de kentering, zondag 24 november, zal zoals elk jaar een dienst van Schrift en Tafel zijn. In deze dienst herdenken wij de overledenen van het afgelopen jaar (vanaf Advent vorig jaar).

Het is ieder jaar weer een ontroerend moment als de rij van namen klinkt om 'de mensen van ons hart' in het midden van de gemeente te herdenken. Niet elke naam die genoemd wordt zal bekend zijn. Het hoort echter tot de gemeenschap der heiligen, *zoals in de geloofsbelijdenis de gemeente wordt getypeerd*, om elkaar ook hierin te dragen. Ook al kennen wij niet alle namen.

Aan de dienst werken mee de SoW-cantorij De Nieuwe Stad o.l.v. Jonathan Huizer en de Sacrale Dansgroep o.l.v. Nel Klaver. Wat de deelname van de Sacrale Dansgroep betreft zal een vorm gezocht worden waarin het mogelijk is dat een ieder die dat wil, een kaars kan aansteken ter gedachtenis van een dierbare die niet meer in ons midden is. De namen zullen klinken in de dienst van de Tafel van de gemeenschap, want ook dat is een uitdrukking van de gemeenschap der heiligen. Die gemeenschap gaat ook over dood en graf heen.

Nu is het zo dat wij niet elke naam kennen en daarom hier een hartelijke oproep dat, wanneer u iemand uit uw midden bij name genoemd wilt hebben - die bij ons niet bekend is - dit te melden aan ds. Arjan van Lagen. Zijn telefoon en (e-mail) adres vindt u achter in deze Opnieuw.

Op weg naar Advent wensen wij u allen vrede en alle goeds, juist ook zij die aan huis gebonden zijn.

Overdenking

Jan van der Meulen

Van woensdag 9 tot en met vrijdag 11 oktober ben ik ondergedompeld geweest in het seminar 'Christian Identity in cross-cultural perspective'. Dit seminar was georganiseerd door de Molukse kerken, de landelijke SoW-kerken en de VU. En het draaide om de vraag of er zoiets is als een universele Christelijke identiteit of dat we die Christelijke identiteit zien en ervaren als een waaier van identiteiten? Ieder met een eigen context en die eigenlijk niet meer op één noemer te brengen zijn. Er is westers christendom en er is Afrikaans christendom, bijvoorbeeld. Wat daar op het seminar allemaal aan de orde kwam lag erg in het verlengde van waar je werkend in twee werelden, de Nederlandse en de Ghanese, meer en meer over gaat nadenken. Wat zijn de verschillen tussen mijn westerse, Nederlandse, Gereformeerde, persoonlijke wereldbeeld en wereldbeleving en dat van Afrikanen, Ghanezen, Presbyterianen en die van de mensen die ik spreek en zie in het bijzonder? Wat scheidt ons en wat bindt ons in geloof en leven?

Kijk naar het unieke van ieder mens

Het gevaar is groot als je deze grote woorden ziet dat je in algemeenheden vervalst. Een Nederlander denkt zus, een Afrikaan denkt zo. Wat al die jaren hier in de Bijlmer mij wel geleerd hebben, is voorzichtig te zijn met die algemene etiketten. Ons wereldbeeld en ons zelfverstaan is bijna nooit een mooi afgerond en samenhangend geheel. Als je met mensen omgaat, gelovig of niet gelovig moet je allereerst oog en oor hebben voor het individuele, het unieke en eenmalige van ieder mens. En dan liggen soms werelden en culturen veel dichterbij elkaar als je dacht en soms veel verder.

Maar tegelijk is geen enkel mens los verkrijgbaar.

Hij of zij is gevormd door anderen, door de gemeenschappen waar hij of zij bij hoort of heeft gehoord.

Hoe we de dingen zien en zeggen is meestal niet zo maar onze eigen idee, maar is verbonden met tradities van denken en doen die wij van anderen om ons heen aangereikt hebben gekregen. We maken er een eigen verhaal van maar het is wel ingebed in bredere stromen o.a. van cultuur en van (christelijke) religie. Met al die voorzichtigheid voel je je toch uitgedaagd in contact met de ander na te denken over verschillen en overeenkomsten.

Verschillende denkbeelden

Een van die verschillen zoals je die keer op keer weer tegenkomt is dat bij de Ghanese Presbyterianen dat het bestaan van God en de werkzame aanwezigheid van God vanzelfsprekend is terwijl dat voor jezelf niet (meer) zo is. Soms is het weldadig om iemand heel onbevangen en overtuigd te horen spreken over God die bestaat en die zich in alles wat je ziet en ervaart laat kennen. Je denkt dan: "Wat ben ik kritisch en aarzelend en afwachtend op dit punt." Dan voel ik mij een ongelovige gelovige en vaak kan ik de massieve - *en in mijn gevoel vaak dwingende vanzelfsprekendheid waarmee Gods bestaan en Gods aanwezigheid wordt aangenomen en uitgeroepen* - niet goed verdragen. In mijn beleving hoort God niet bij de vanzelf gegeven werkelijkheid, maar is Hij/Zij een onvermoede en ongrijpbare en eigenlijk ook bijna een ondenkbare mogelijkheid. Het enige wat ik kan doen, is ruimte voor hem / haar uitsparen. Het enige wat ik kan doen, is stil worden en leeg voor een onverwachte ontmoeting en een hoopvol en bemoedigend teken van genade en waarheid. Hoe overbrug je deze kloof tussen deze twee belevingswerelden?

Divinity shows itself in humanity

Een sleutelzin voor mij kwam van prof. Kwame Bediako uit Ghana. Hij was een van de inleiders op bovengenoemd seminar. Bij ons bezoek in Ghana juli j.l. hadden wij hem al ontmoet in zijn studiecentrum in Akropong. Zijn even simpele als evangelische uitspraak was en is: "Divinity shows itself in humanity" (het goddelijke toont zich in het menselijke). De verticale (goddelijke) dimensie van het geloof is niet los te maken van de horizontale (menselijke) dimensie waarin dit geloof vorm en inhoud krijgt. Wat goddelijk is, wie God is, is ons in mensengedaante overgeleverd. Jezus is het vleesgeworden woord dat ook ons vandaag wie wij ook zijn en waar wij ook zijn iets wezenlijks van God laat zien. Maar het betekent ook dat wij op onze beurt in onze manier van omgaan met elkaar, in onze menselijke taal en cultuur, in ons doen en laten God of het goddelijke kunnen doen oplichten voor elkaar. Ik moet zeggen dat prof. Bediako dat uitstraalde in zijn manier van omgaan met ons in Ghana, met de mensen op het seminar en in de gesprekskringen waar hij aan deelnam. Het was niet zozeer zijn geleerde en soms wat statige manier van spreken, als wel zijn verbindende en overbruggende en spirituele manier van aanwezig zijn die overtuigend werkte.

Goddelijke momenten

Vaak voel je je in zulke toch eigenlijk heel intieme gesprekken met vreemden kwetsbaar en is de ander begrijpen en zelf begrepen worden geen vanzelfsprekendheid. Vaak heb je het gevoel dat je elkaar niet werkelijk nadert en dat jij de ander en de ander jou alleen maar in een hokje plaatst. Nu was er iets dat ons verbond en dat onze beperkte menselijke cultureel bepaalde kaders van communicatie oversteeg. Het is een ervaring die je soms hebt bij een pastoraal gesprek of bij de belijdeniscatechisatie, bij een lied of een gebed. Je kunt het niet afdwingen of vastpinnen. Het is niet willekeurig herhaalbaar of verklaarbaar. Een ander in dezelfde situatie zal het niet zien en niet ervaren. Toch zijn dat de goddelijke momenten; het is zien soms even. Open staan voor die momenten, ruimte laten en ruimte maken voor zulke momenten, hopen op zulke momenten is voor mij geloven.

NIEUWS UIT DE GEMEENTE

Gemeenteberaad 10 november: toekomst van de gemeente

*namens de SoW-kerkenraad,
Wolter Koolstra*

De SoW-gemeente krijgt al jaar en dag een flinke subsidie van de landelijke Hervormde Kerk, te weten € 42.500. Deze subsidie is hard nodig voor de financiering van de full-time hervormde predikantsplaats.

Al in 1998 is aangegeven dat deze subsidie op langere termijn niet te garanderen valt. Dit jaar heeft de commissie steunverlening ons gevraagd om in 2003 een notitie te overleggen "waarin tot uitdrukking wordt gebracht hoe, (...) uw gemeente in de jaren na 2005 kan komen tot begrotingen, waarbij in mindere mate een beroep gedaan behoeft te worden op de landelijke middelen voor de steunverlening."

De kerkenraad wil deze notitie graag goed voorbereiden en daarom in gesprek gaan met de gemeente. Om met elkaar over dit onderwerp te praten is er een gemeenteberaad op:

zondag 10 november 11.00 - 12.00 uur

Wij nodigen u dan ook van harte uit voor deze belangrijke gemeentevergadering.

Belijdeniscatechisatie

ds. Jan van der Meulen,
telefoon 691 4790

Het is niet zo gemakkelijk om in één zin te zeggen wat belijdenis doet inhoudt. Het betekent allereerst dat je er voor jezelf en voor de gemeente - in dit geval onze SoW-gemeente - wilt uitkomen dat je gelooft. Nauwkeuriger gezegd: dat je je in het christelijk geloof herkent en je bij al die anderen wilt aansluiten die zich ook door het evangelie van Jezus Christus laten inspireren en van daaruit willen leven. 'Ja, maar, moet ik dan alles geloven wat er in de bijbel staat?' Zullen sommigen denken. 'Of moet ik alles wat de kerk zegt en doet onderschrijven?' Nee, zo eenduidig is het niet. Geloven kun je niet op het gezag van een ander, niet op het gezag van een bijbel en niet van een kerk. Geloof is een overtuiging die groeit in je leven en die gevoed wordt door het luisteren naar de bijbel. Luisteren naar God en luisteren naar andere mensen die ook met God en met het geloof bezig zijn. Dat doen we de laatste jaren in een steeds gevarieerdere kring, vorig jaar zelfs in een kring van SoW en PERKI en Ghanese Presbyterianen.

Belijden is doen

Ooit heeft iemand eens gezegd: belijden is doen. Belijden is een manier van doen, een manier van leven met en vanuit het geloof.

Als leidraad bij deze catechisatie gebruiken we de apostolische geloofsbelijdenis. En dan komen vanzelf allerlei vragen aan bod. Wat betekent het als ik zeg: 'Ik geloof'? En wat zeg ik als ik uitspreek: 'Ik geloof in God de Vader'? of 'Ik geloof in Jezus Christus'?

Steeds willen we dan luisteren naar stemmen uit de traditie, stemmen uit de bijbel en uit de kerk. Je kunt iets leren van de christelijke traditie die voor onze tijd vorm kreeg. Maar we willen ook luisteren naar elkaar. Hoe gaan wij zelf vandaag om met God, geloof en kerk. Wat zijn onze eigen ervaringen en inzichten. Zo gaan we voor onszelf na waar we staan en willen staan in het geloof. Ook dit jaar starten we een belijdeniscatechisatiegroep. Om te beginnen met jongeren van PERKI en SoW en hopelijk ook met een aantal leden van de Ghanese Presbyteriaanse gemeente.

Plaats en tijd

We hopen te starten met de catechisatie op woensdag 6 november a.s. om 20.00 uur in De Nieuwe Stad.

Tot kerst zijn de daaropvolgende keren: 13 november, 21 november,

28 november, 4 december en

11 december. De catechisatie zal onder leiding staan van ds. Cees van Veelen, ds. Marla Huliselan en ds. Jan van der Meulen.

Iedere geïnteresseerde vanaf 18 jaar en ouder is welkom. Ook als je nog niet zeker weet of je aan het eind van de catechisatie belijdenis zult doen. Kun je op de genoemde data niet, laat het ons even weten, misschien kunnen we hiervoor een oplossing vinden.

Kinderkerk:

Wij gaan iets nieuws beginnen, helpt u mee?

Marja Engelage

Voor de kinderen van 0 tot en met 6 jaar komt er een Kinderkerk. We willen hiermee starten op de eerste adventszondag.

Wat is de Kinderkerk:

Alle kinderen van 0 t/m 6 jaar worden voor de dienst naar de crèche-ruimte gebracht.

In de crèche-ruimte komt een lage tafel te staan met kleine stoeltjes. In een van de hoeken ligt een speelkleed op de vloer met nieuw speelgoed voor de allerkleinsten. Voor deze kinderen is er een oppas.

De andere kinderen gaan aan de tafel zitten. Op de centrale tafel ligt

- ▶ een kleed in de kleur van het kerkelijk jaar,
- ▶ er staat een bloem op deze tafel,
- ▶ een doos en
- ▶ een kaars.

Samen met de kinderen zingen we een welkomstlied en we steken de kaars aan.

In de doos zit iedere week weer iets spannends en daarover vertellen we een verhaal. Dat kan een prentenboek zijn of een verhaal uit de Kijkbijbel. Samen gaan we dan iets maken, leren we een liedje of gaan we een spelletje doen. Daarna gaan we samen bidden. We worden opgehaald door iemand uit de kerk zodat we alle "grote" mensen kunnen laten zien wat we gemaakt of geleerd hebben. We komen na de gebeden in de kerk zodat we bij het laatste lied en de zegen aanwezig zijn. Daarna gaan we lekker iets drinken in de grote hal.

Het idee voor deze kinderkerk komt voort uit een workshop gegeven door Corien van Ark. Zij heeft deze methode in haar eigen gemeente opgezet en ze heeft daarover een werkboek geschreven voor het houden van deze kinderdiensten. Dat werkboek *Kom in de Kring* gaan wij gebruiken voor het opzetten van deze diensten, daarnaast gebruiken we de verhalen uit de Kijkbijbel. De vorm van de diensten zal altijd hetzelfde zijn zodat de kinderen duidelijk weten wat ze kunnen verwachten.

Hoe gaan we dit opzetten:

Met uw hulp en met de enthousiaste inzet van de mensen die de crèche draaiend houden en kindernevendienst geven. We zijn als u dit leest al op bezoek geweest bij ouders van kinderen in deze leeftijdsgroep die bij onze gemeente staan ingeschreven. We hopen dat de kinderkerk hen aanspreekt en dat zij hun kinderen hiernaar toe willen brengen.

Wat hebben we nu nog van u nodig?

► **Tafeltjes en stoeltjes** (hieraan wordt op dit moment al gewerkt, maar er is nog geen definitief bericht dat het lukt).

We hebben een werkmap met daarin uitgewerkte kinderdiensten en daarbij hoort een CD met liedjes die we kunnen leren en waarnaar we kunnen luisteren. We zoeken nu nog een apparaat waarmee we de CD kunnen beluisteren, dus: heeft u nog een

► **cd-speler** in de kast staan die niet wordt gebruikt?

► **Prentenboeken** die wij zoeken:

Titel:	Auteur/illustrator	Uitgever
Een, twee drie, vier, ...negen paar schoentjes?	R. Rosenstein/v. Ambrus	Christofoor
Frederick	L. Lionni	Ank Hermes
De krekel	E. Carle	Gottmer
Goed zo, kleine beer	M. Waddell/B. Firth	Lemniscaat
Jessie en haar pop	N. Nobrega/G. Carasusan	Lemniscaat
Lieve oma pluis	D. Bruna	Mercis
Swimmy	L. Lionni	Ankh Hermes (Engelstalig)
It's mine	L. Lionni	Ankh Hermes (Engelstalig)
Drie kleine wolfjes en het vreselijke valse varken	E. Trivizas/H. Oxenburry	Gottmer
Wil je met me trouwen?	B. Westra/ H. van Straaten	J.H. Gottmer/ H.J.W. Brecht
Flon-flon et Musette	Elzbieta	l'Ecole de Loisirs (Franstalig)
Alles voor één pannekoek	E. Carle	Gottmer
De visser en zijn vrouw Naar een vertaling uit: <i>De Dikke Klaas Vaak</i>	Gebr. Grimm J. de Groot	Omega Media Publishers
De verloren knoop Alleen De tuin Uit: <i>Alle verhalen van Kikker en Pad</i>	A. Lobel	Ploegsma
Zij is altijd de eerste	H. Oram/T. Ross	Altamira
De mooiste vis van de zee	M. Pfister	De vier windstreken
Alleen jij en ik	S. Macbratney/I. Bates	Lemniscaat
Max en de maximonsters	M. Sendak	Lemniscaat
Blauwtje en Geeltje	L. Lionni	Ankh Hermes
En het geschiedde	C. van Ark/E. Westrup	SGO Hoevelaken

Een aantal van deze boeken is niet meer via de boekhandel verkrijgbaar. Van de boeken die alleen in het Frans of Engels zijn uitgegeven hebben wij een Nederlandse vertaling. Heeft u een van deze boeken en zou u die aan

de kerk willen afstaan? Of is het mogelijk dat wij dit boek ongeveer eenmaal per jaar van u lenen? Laat het ons even weten.

Wij hebben erg veel zin in het opstarten van dit project en wij hopen dat u net zo enthousiast bent als wij en dat u ons zult steunen in het opzetten van een goede plek voor de kinderen in de kerk.

Marja Engelage

telefoon: 6007 987

e-mail : marja@pollepel.demon.nl

Maak kennis met: 12+

Frank Odinot

Het is een klein clubje geworden sinds de oudste ploeg heeft besloten dat het tijd werd om bij de volwassenen te horen.

Ik was onlangs te gast bij Willeke van Os (*foto*) en de drie 'twaalfplussers'. Al heel lang vroeg ik mij af, wat zou er nou allemaal besproken en gedaan worden, nadat ze de kerkzaal verlaten hebben?

Het blijkt veel weg te hebben van catechisatie. Maar dan wel in een aantrekkelijke speelse vorm.

Deze keer werd er een krantenartikel gemaakt over Mozes.

De 'kop' die door Willeke werd ingebracht luidde: 'Onrust door vermeende koningszoon.'

Vervolgens werden de ingrediënten voor het artikel verzameld. Wat weten die jongelui veel over de Bijbel! Al gauw waren er een heleboel details over Mozes verzameld en werd er een pakkend artikel over hem geschreven.

Een getekende 'foto' maakte het compleet. Tot slot werd er gezamenlijk wat gedronken en gepraat. Voor mezelf vond ik het jammer, dat deze groep niet terugkeert in de dienst, in tegenstelling tot de

kindernevendienst. Maar het was boeiend om hier eens aanwezig te zijn.

Een volgende keer de kindernevendienst.

Campagne Solidaridad: markten open

Corrie Rikkers

Elk jaar is er op de eerste adventszondag een viering in het teken van Solidaridad. Het gaat dan altijd om een campagne, waarmee Solidaridad hoopt het leven van mensen in Latijns-Amerika te verbeteren. Zo hebben we het gehad over de schuldenproblematiek, over zuivere koffie en eerlijke handel. Vorig jaar ging het over de kledingindustrie. Biologische verbouwde katoen werd omgetoverd in trendy jeans. Inmiddels zijn er heel wat 'eerlijke producten' verkrijgbaar. Naast koffie, thee, jeans zijn er ook bananen, honing, cacao en diverse andere producten te koop bij de wereldwinkel in de kerk of in 'fair trade' winkels.

Helaas is dit niet genoeg, want om tot een werkelijke eerlijke handel te komen moeten onze grenzen en markten open. Er zijn zoveel bepalingen (o.a. gemaakt in Brussel) die de markten op slot houden voor producenten uit ontwikkelingslanden. Onze sociale en milieunormen vergen flinke investeringen van de boeren in Latijns-Amerika, waarvoor het geld bij hen ontbreekt. Zij kunnen de kosten ook niet doorberekenen in de prijzen, want ze zijn afhankelijk van de lage wereldmarktprijs.

Het campagne-affiche van Solidaridad van dit jaar laat een kleurrijke markt zien. Een markt die menig toerist doet watertanden, maar de plaatselijke bevolking is vaak te arm om zijn eigen producten te gebruiken. Nooit vergeet ik de vrouwen van koffieboeren, die bij ons, diaconaal consulenten in Utrecht, op bezoek kwamen en huilden omdat zij hier voortdurend koffie kregen aangeboden. Koffie, die zij thuis alleen bij heel bijzondere gelegenheden dronken. Want meer konden zij zich niet veroorloven.

Markten open is in de eerste plaats een politiek statement, maar wij kunnen ons steentje bijdragen om 'eerlijke producten' te kopen en bij onze eigen politieke partij aandringen om de 'markten' open te gooien.

Dit alles zal op de zondag van de eerste advent centraal staan in de dienst. Solidaridad zondag is in de eerste plaats een zondag met open harten voor de mensen in Latijns-Amerika.

Mag het een koster meer zijn?

Nel Klaver

Gezocht wordt iemand (m/v) die eenmaal per 5 à 6 weken de grote kerkzaal klaarmaakt voor de zondagse kerkdienst. We noemen dat kostersdienst.

De kostersdienst houdt in:

- ▶ het klaarmaken van de tafel, te weten antependium ophangen, avondmaalstel en Bijbel neerleggen, glaasjes water voor de predikanten neerzetten enz. enz.
- ▶ het klaarzetten en aansteken van de Paaskaars
- ▶ lichten aandoen
- ▶ controleren of de kerkzaal goed is ingericht.

Om dit alles te kunnen uitvoeren dient men een half uur voor de aanvang van de dienst in de kerk te zijn.

Momenteel is er een groep van vijf kosters. We willen deze groep graag met twee mensen uitbreiden. Wie meldt zich?

Graag opgeven bij Tineke Stam, telefoon 770 8779 of
Nel Klaver, telefoon 695 1608.

Even zeggen tegen een van ons 's zondags in de kerk kan natuurlijk ook.

Advent

Marja Engelage

De commissie die zich bezig houdt met de voorbereiding van het adventsproject is op het moment waarop dit stukje ingeleverd moest worden, nog niet bij elkaar geweest. We hopen u in de volgende *Opnieuw* iets meer over het project te kunnen vertellen. Wel alvast een oproep aan ouders van kinderen in de leeftijd tussen de 0 en 12 jaar die aanwezig zullen zijn tijdens de kerstdienst. Wilt u de namen van de kinderen en de leeftijd doorgeven aan mij zodat we een leuk boek kunnen uitzoeken voor uw zoon/dochter. Eventuele wensen t.a.v. van soort boek kunt u ook doorgeven.

Met vriendelijke groet.

Beslist voor u

Hylke Sies

Uit de september vergadering van de kerkenraad, de notulen van de oktober vergadering zijn nog niet goedgekeurd op het moment van schrijven, zal ik de volgende punten uitlichten:

- subsidie aan onze gemeente
- ambtstermijnen
- de plaats van de mededelingen in de liturgie

Subsidie

Onze kerk krijgt van hervormde zijde subsidie van de Generale Financiële Raad. Tot nu toe kregen we elk jaar ruim € 40.000, voor een periode van vijf jaar. Dit jaar werd het verhaal minder rooskleurig: we kregen 'slechts' voor drie jaar subsidie in het vooruitzicht gesteld. Daarnaast moesten we vóór juni 2003 met een notitie komen die moet aangeven hoe we de tering naar de nering gaan zetten. We moeten dus aangeven hoe we of denken te bezuinigen, of meer inkomsten denken binnen te krijgen. Het kan dus een grote invloed hebben op onze gemeente in de toekomst! In het vastgestelde stappenplan laten we het onderwerp terugkomen als bezinningsonderwerp (oktobervergadering kerkenraad), in november op het gemeenteberaad, (komt allen op 10 november!) werken we de voorstellen begin volgend jaar uit en in mei 2003 bespreken en versturen we ze. We hopen met de ideeën van ons allen het tij te keren.

Ambtstermijnen

Al in de vergadering van april is vastgesteld dat we zorgvuldiger gaan toezien op de ambtstermijnen. We volgen de SoW-tussenorde, en zullen ook de al eerder gemaakte afspraken beter handhaven. Een van die afspraken is dat er bijvoorbeeld niet twee familieleden in de kerkenraad kunnen zitten. Deze beslissing heeft niets te maken met onze eigen ervaringen uit het verleden, maar sluit aan bij de kerkorde en voorkomt wellicht problemen in de toekomst.

Een andere afspraak is dat het na drie zittingstermijnen goed is om te stoppen als kerkenraadslid. Deze heeft ook recht op een periode zonder kerkenraads-beslommeringen. Niet dat het zo somber gesteld is in de kerkenraad, maar het is goed om afwisseling of een rustperiode te hebben. Zowel voor de kerkenraad zelf (andere gezichtspunten) als voor het kerkenraadslid (die 'verlost' kan worden van zijn/haar taak en niet hoeft te blijven zitten 'omdat er niemand is'). De gemeente zal daarom beter en eerder op de hoogte worden gebracht van vacatures (in januari komen er weer een paar bij), en de inhoud ervan. We vormen immers met ons allen de gemeente! Laat het daarom niet alleen van een klein clubje afhangen. In oktober zouden er nieuwe voorstellen worden gepresenteerd met betrekking tot die ambtstermijnen. Dat wordt november, maar wat in het vat zit, verzuurt niet. Of zoals Femmy Wiersma eens zei tijdens een vergadering: "Wat in een goed vat zit, verzuurt niet".

De mededelingen moet hun plaats kennen

De liturgiecommissie stelt voor om de mededelingen niet meer aan het begin van de dienst voor te lezen, maar meer naar het einde. Om precies te zijn voor de inzameling van de gaven voor diaconie en kerk. In de praktijk bleek dat op die plaats nog wel eens een mededeling werd gedaan die nog niet op de orde van dienst stond, of om nog eens extra te wijzen op een bepaalde mededeling.

Wanneer de mededelingen helemaal aan het begin van de dienst te horen zijn, zijn ze al weer vergeten als we de kerkzaal verlaten. Daarom lijkt het ons beter dat de mededelingen, in zoverre die er zijn, gedaan worden vóór de collecte. Daar komt nog bij dat bepaalde mededelingen soms ook een voorbede vragen. De afstand tussen de mededeling en de voorbede is op deze wijze ook niet zo groot.

Hoe ziet een nieuwe dienst eruit?

De dienst begint met het welkom, uitgesproken door de ouderling van dienst en deze nodigt een kind uit om de kaarsen aan te steken, vervolgens het moment van stilte en dan de aankondiging van het intochtlied. Ook de plaats waarvandaan het welkom wordt uitgesproken, zal waarschijnlijk gaan veranderen: niet meer vanaf de lezenaar/preekstoel, maar vanachter de Tafel. De lezenaar / preekstoel is bedoeld voor de preek (in een eredienst tenminste). Het is geen "geheiligde" plek, maar in het spel van de liturgie heeft elk element zo zijn eigen plaats.

Omdat er nog gedachten moeten worden uitgewerkt, gaat het voorstel terug naar de liturgiecommissie. Daarna zal pas de invoerdatum worden besproken.

Tot zo ver de mededeling over de mededelingen.

Actie Kerkbalans 2002: nog een schepje erbovenop!!

Jaap de Visser

Het is inmiddels half oktober. Dat betekent dat het eindresultaat van de actie Kerkbalans in zicht komt. Zoals u weet hadden we ambitieuze doelstellingen. Als het lukt: plus 5%. Nou, dat halen we niet. Of toch wel: u hebt nog een paar maanden. Voor het Gereformeerde smaldeel van onze SoW gemeente verwacht de Commissie van Beheer een opbrengst van € 33.000. Vorig jaar is binnengehaald € 33.455. Dat betekent een gelijkblijvende opbrengst tot een lichte daling.

Bij het Hervormde smaldeel staat de prognose van de Kerkvoogdij op € 24.936. Vorig jaar was de opbrengst: € 24.263. Ook dat is een gelijkblijvende opbrengst tot een lichte stijging. Bij de Hervormden tellen ook nog de aanvullende acties mee: de Paascollecte, Generale Kas en Oudejaarscollecte. De Paascollecte is blijven steken op € 811 (vorig jaar € 1.104), de opbrengst van de Generale Kas bedraagt tot nu toe € 1.569 (vorig jaar € 1.958). De Generale Kas actie loopt nog en de Oudejaarscollecte moet nog gehouden worden.

De enige opbrengsten die met de inflatie meegroeien zijn de giften en de collecteopbrengsten in de kerk, maar die betreffen slechts een bescheiden deel van de totale opbrengsten. Het beeld dat overblijft is dat de opbrengsten hooguit gelijk blijven, terwijl de kosten met vier à vijf procent stijgen. Wat valt daarover te zeggen?

In de eerste plaats: de periode van ongekende economische voorspoed is voorbij. Dat vertaalt zich direct in de financiële vooruitzichten en daardoor komen de kerkelijke bijdragen onder druk te staan. Op zichzelf is dat niet onlogisch. In de tweede plaats: u hoeft zich van deze economische wetmatigheid natuurlijk niets aan te trekken. Een schepje erbovenop brengt niemand van ons direct aan de rand van de bedelstaf. Voor de gemeente betekent het veel. Het geeft ons de moed dat we op z'n minst op het huidige niveau verder kunnen. De Hervormden krijgen vanzelf nog een laatste kans. Tegen kerst valt de acceptgiro van de Oudejaarscollecte in de bus. Als de Hervormden daar nu eens een overweldigend succes van maken! Verder moet natuurlijk de acceptgiro van de Generale Kas die nog ergens rondslingerd snel ingevuld en weggestuurd worden. De Gereformeerden weten ongetwijfeld zich nog het gironummer van de kerkelijke gemeente te herinneren.

Laten we ons met z'n allen tot het uiterste inspannen voor een financieel gezonde huishouding van onze gemeente. En wie dat al gedaan heeft mag met een gerust hart deze laatste oproep naast zich neerleggen.

Ritselaars gevraagd!

Geld moet rollen. Je moet natuurlijk wel geld hebben om te laten rollen. En van dat geld is er niet voldoende om onze eigen broek op te houden. Vandaar dat we een **fondsencommissie** willen oprichten. En uiteraard is daar menskracht voor nodig. Wie heeft er ideeën om geld op te halen, geld los te peuteren bij organisaties of kent fondsen die we kunnen aanschrijven?

Meld u aan bij ds. Jan van der Meulen!

Kindernevendienst

Marja Engelage

De kindernevendienst heeft besloten om de dingen te veranderen. We beginnen 1 december met de kinderkerk en daarvoor hebben we gelukkig een aantal enthousiaste mensen gevonden die dit willen leiden: Sylvia Agublokland,

Judith Bedeker, Jos de Boer en bovengetekende tot 1-1-2003. We zoeken nog twee extra mensen die leiding willen geven aan de kinderkerk en we hopen dat we die voor 1 januari hebben gevonden. De kinderen van 0 t/m 6 jaar zullen vanaf 1 december alleen aan het einde van de dienst in de kerkzaal aanwezig zijn.

Er blijft kindernevendienst voor 7 tot 12-jarigen

Voor de kinderen van 7 tot 12 blijft er kindernevendienst en ook de 12+ groep draait gewoon door. De leiding van de kindernevendienst kan ook wat versterking gebruiken, Jeroen Tiel, Henny Kuipers, Hanna Fokkens en bovengetekende leiden deze groep, en we zoeken ook voor deze groep nog iemand extra. Denkt u: "Dat is iets voor mij", maak dan eens een afspraak om een keer mee te draaien.

2002, een jaar van wijzigingen

Zoals u al kunt lezen, stop ik met ingang van 1 januari 2003 met het geven van kindernevendienst. Ik stop niet definitief, het is voor de periode van 1 jaar. Om even afstand te kunnen nemen, zodat ik daarna met frisse moed weer verder kan gaan. Gelukkig wil Hanna Fokkens de leiding van de kindernevendienst en 12+ groep een jaar van mij overnemen, dus vanaf 1 januari kunt u met uw vragen bij haar terecht.

Het afgelopen jaar hebben we als leiding afscheid genomen van Judith Stulp-Hofman en van Marlieke van der Meulen. Allebei hebben ze met veel plezier de kindernevendienst geleid en waren ze enthousiast bij het voorbereiden en meehelpen bij allerlei projecten we zullen ze allebei missen. Judith is met Jan vertrokken naar de gemeente in Almere en Marlieke heeft het op dit moment te druk met haar studie. We willen ze op deze plaats ook nog eens bedanken voor hun inzet, humor en nieuwe ideeën.

Actie Kerkbalans 2003: "Ruimte geven!"

Tineke Bruggers
Elly Kroese

Maar we hebben net de herfstvakantie achter de rug? En nu al praten over Kerkbalans? Denken we daar al aan voor volgend jaar? Ja zeker, want het materiaal is al besteld voor deze actie die zal duren van 12 tot en met 26 januari 2003. Besprekingen zijn al gaande, de begrotingscijfers zijn al gemaakt.

Net zoals vorige jaren zullen er looplijsten worden gemaakt en vrijwilligers gevraagd of ze ons weer willen helpen met bezorgen en ophalen. Net zoals vorig jaar zijn er enveloppen met het hervormde antwoordnummer. De gereformeerde retourenvelop wordt opgehaald. In sommige delen van de Bijlmer worden de enveloppen niet opgehaald. In die gevallen zit er een postzegel op.

Ook in deze tijd van economische teruggang is een actie Kerkbalans noodzakelijk voor het voortbestaan van onze gemeente! Daarom rekenen wij ook dit keer op uw medewerking, het op tijd invullen van uw toezeggingsformulier (ook wel genoemd: antwoordkaart) en het terugsturen hiervan in de bijbehorende retourenvelop.

Opdat we ook in 2003 elkaar de ruimte geven!

Wijkavond in Geerdinkhof

Henk Kroese

Op donderdag 10 oktober waren we verzameld bij Aschwin Egter en Tineke Bruggers. Ook dit keer waren we weer in groten getale opgekomen: met zijn vijftienen! Allereerst natuurlijk kregen we koffie en thee (met appelgebak erbij) en daarna het onderwerp van Janna Matthijsen. Ze las eerst een stukje voor uit het boekje: "Aangerakt door de Eeuwige" van Gerke van Hiele. En daar ging het die avond om: wat is jouw bron en inspiratie om te kunnen leven? Wegens de grote groep werden we in tweeën gesplitst en moesten we elkaar vertellen waardoor wij geïnspireerd werden in dit leven. Een boeiende avond, die eigenlijk te snel om was. De meeste van ons hebben nog even nagepraat onder het genot van een hapje en een drankje.

De volgende keer komen we bij elkaar bij Irma Blits op nummer 210 en wel op maandagavond 10 maart 2003.

Deze keer was Lijdewijde van der Drift onze gast. Als meisje van zeven voelde zij zich al spiritueel aangetrokken door de kerk. Zij ging er vaak heen als er niemand in de kerk was.

Als zeventienjarige ging Lijdewijde naar het klooster in Maastricht genaamd "De zusters onder de bogen", gesticht in 1836. Lijdewijde werd een bruid van de kerk, gesluierd en gekleed in het wit legde zij haar gelofte af: gehoorzaamheid aan de overheid, zuiverheid, niet zullen trouwen en geen eigen bezit hebben.

Binnen de orde volgde zij een driejarige mulo en daarna een opleiding tot verpleegkundige.

Lijdewijde voelde zich in de praktijk erg onhandig maar op aanraden van het hoofd maakte zij haar opleiding af. Lijdewijde heeft 30 jaar in Tanzania gewerkt als vroedvrouw en verpleegkundige. In het begin waren er daar zo goed als geen medicijnen en verpleegartikelen, de organisatie daarvan moest helemaal opgezet worden.

Eenmaal in de vier jaar kwam zij naar Nederland om geld in te zamelen om het werken daar mogelijk te maken. Lijdewijde wil graag nog eens komen om de vele vragen die nog zijn blijven liggen te beantwoorden. Daar blijkt al veel animo voor te zijn.

De volgende keer, donderdag 21 november, gaan wij als vanouds een bloemstukje maken onder de deskundige leiding van Wim Hilderink.

Wij hopen u allen te zien; vanaf halftien bent u welkom, gewapend met een snoeischaar of mesje. Tot ziens.

NIEUWS VAN BUITEN DE GEMEENTE

Eredoctoraat voor Huub Oosterhuis

Hylke Sies

Tijdens de viering van de geboortedag van de Vrije Universiteit, de *dies natalis*, heeft Huub Oosterhuis een eredoctoraat gekregen. Vanwege zijn maatschappelijke verdiensten op het gebied van de liturgie en de oecumenische liedcultuur.

Oosterhuis (1933) schreef honderden liederen die - mede door hun bijzondere toonzettingen door Bernard Huijbers, Antoine Oomen en Tom Löwenthal - wijd verspreid zijn. Ze zijn vertaald in vrijwel alle Europese talen en in verschillende kerktradities zijn ze een belangrijk onderdeel van de liturgische viering geworden. Ook blijkt vaak dat mensen die zich om welke reden dan ook niet (meer) kunnen vinden in de traditionele kerken, veel aan de liederen van Oosterhuis hebben.

Oosterhuis zette de Latijnse liturgie om in een Nederlandse volkstaalliturgie, waaronder veel Psalmen en delen van het Romeinse Missaal. Hij schreef veel nieuwe teksten voor gebruik in liturgievieringen op zondagen, feestdagen en bij overgangsriten als doop, huwelijk en begrafenissen. Die teksten waren een belangrijke hulp bij de zoektocht naar religieuze heroriëntatie die in de jaren zestig van de vorige eeuw op gang kwam.

Uit zijn op de bijbel gebaseerde teksten blijkt ook zijn grote gevoeligheid voor eigentijdse maatschappelijke en persoonlijke problemen. Oosterhuis, die sinds 1965 in Amsterdam werkzaam is, heeft zich sterk ingezet voor de ontmoeting tussen (een poëtisch-liturgische vorm van) religie, cultuur en politiek.

In De Rode Hoed, het centrum dat hij in 1990 oprichtte en waarvan hij tot 1998 directeur was, en het tijdschrift Roodkoper, waarvan hij nog steeds hoofdredacteur is, krijgt deze ontmoeting gestalte. Gebouw en tijdschrift zijn centra van bezinning en zingeving. Tot op vandaag is Oosterhuis ook voorganger in de Amsterdamse Studentenecclesia.

Raad van Kerken stelt Ramadangoet beschikbaar

Kerkbulletin nummer 18

De Raad van Kerken in Nederland geeft ook dit jaar een Ramadangoet uit. De groet kan door christenen aangeboden worden aan moslims bij het einde van de vastenperiode in de maand Ramadan (4/5 december). De groet is een teken van meeleven met moslims in ons land. In de huidige tijd, waarin de relaties tussen moslims en niet-moslims in ons land onder spanning staan en waarin het Israëliësch-Palestijnse conflict en de dreigende oorlog in Irak deze spanningen dreigen te verergeren, is de betekenis van de jaarlijkse groet groter dan ooit.

De Ramadangoet is in de maand november te downloaden van de website www.raadvanekerken.nl. Daarnaast zijn in dezelfde periode exemplaren van de Ramadangoet tegen kostprijs te bestellen bij het kantoor van de Raad, telefoon (033) 463 38 44; e-mail: rvk@raadvanekerken.nl

Chagall exposities

SoW-kerken

Wie van de werken van Marc Chagall (1887-1985) houdt, heeft de komende periode een drukke tijd. In het 150-jarig bijbels museum is een expositie over het ontwerp en de totstandkoming van de beroemde ramen voor de synagoge van het Hadassah ziekenhuis in Jeruzalem.

Te zien van zaterdag 12 oktober 2002 tot en met zondag 12 januari 2003.

In dezelfde periode zijn in het Joods Historisch Museum te Amsterdam de reusachtige wandschilderingen te zien die Chagall in 1920 maakte voor het Joods Theater in Moskou. Samen geven de exposities monumentaal werk te zien, dat nooit eerder in Nederland getoond werd.

Bijbels Museum

Herengracht 366

Openingstijden:

maandag t/m zaterdag van 10 tot 17 uur

zon- en feestdagen van 13 tot 17 uur

www.bijbelmuseum.nl

Joods Historisch Museum

Jonas Daniël Meijerplein 2-4

Openingstijden:

dagelijks van 11.00 tot 17.00 uur

www.jhm.nl

Lesbo's en traditie

Corrie Rijkers

Het is al vele jaren een traditie van "De Schinkel" en het SoW-diaconaat om eens in het jaar iets te organiseren, waar lesbo's uit allerlei gelovige tradities zich kunnen thuisvoelen.

Het leek ons dan ook aardig om "traditie" als thema voor de ontmoeting te nemen. Hebben wij in deze hyperindividualistische samenleving nog iets met traditie? En zo ja, wat willen wij er mee? Uit welke traditie kom je? Wat heb je weggegooid en wat wil je behouden? Ken je familietradities? Hoe sta je als lesbo tegenover de christelijke traditie? Is er zoiets als een homotraditie en wil je daartoe behoren? Of vind je de canal pride een verschrikking?

Op deze vragen zullen we op creatieve wijze dieper ingaan en we zullen ervaringen en verhalen uitwisselen.

Charlotte Venema heeft de fakkel van Marjan de Wit ("De Schinkel") overgenomen en we hopen veel oude en nieuwe deelnemers te ontmoeten.

- ▶ Vrijdag 15 november van 16.00 - 21.00 uur
- ▶ "De Schinkel", 1^e Schinkelstraat 2 te Amsterdam.
- ▶ Kosten 5 euro, inclusief een maaltijd.

Opgave en inlichtingen bij:

Corrie Rijkers (telefoon 699 2884 of c.rikkers@diaconie.org)

Charlotte Venema (telefoon 664 9063 of charlotte.venema@deschinkel.nl)

Energiebesparing voor een rechtvaardiger wereld

Judith Grootsholten

Kerkinactie heeft, samen met Oikos en de projectgroep Kerk en Milieu van de Raad van Kerken in Nederland, het initiatief genomen tot een energiebesparingproject.

Daarvoor worden huishoudens gezocht die een jaar lang hun energieverbruik bijhouden en daarbij een besparing van minstens 5% gaan realiseren. In ieder huis zijn er wel mogelijkheden om 5% energie te besparen. Alleen... met anderen sparen is vaak leuker en motiverender dan in je eentje. Deze filosofie ligt dan ook ten grondslag aan de ecoteam-methode, waarbij groepen van circa tien huishoudens met elkaar aparte teams vormen. Binnen deze teams worden de besparingen bijgehouden en ideeën uitgewisseld.

Het 5%-project heeft enerzijds een milieudoelstelling: via energiebesparing komen tot een beter milieu. Anderzijds heeft het ook een doelstelling van mondiale rechtvaardigheid. Onze westerse levensstijl doet een onevenredig groot appel op allerlei hulpbronnen, terwijl juist mensen in het Zuiden het meest gebaat zijn bij economische ontwikkeling. Het 5%-project wil daarom een steentje bijdragen aan een duurzamere levensstijl van onze kant. Wilt u meedoen of hebt u interesse?

Voor meer informatie:

Judith Grootcholten (Oikos), telefoon (030) 231 9424,
e-mail: j.grootcholten@stichtingoikos.nl

LEZERS SCHRIJVEN

Zomer 2002, het Pieterpad

Tjitske Schukken

Op een vroege zondagmorgen loop ik over het hoge land van Groningen. Het is het begin van het Pieterpad, een lange-afstands-wandeling (LAW-route) van zo'n 500 km. Ik nader Eenrum onder klokgelui. De kerkdienst is zojuist begonnen. Ik rust er uit en ben gesterkt voor mijn tocht. Bij de koffie praat ik na met een oude dame. Zij had haar vader tot zijn dood verzorgd; hij werd 100 jaar.

Een week later loop ik over de Drentse zandgrond en denk terug aan Eenrum. Dan hoor ik het zingen tijdens de kerkdienst van een evangelisch kamp. Ook hier schuif ik aan. Er zijn vijftig Armeense en Ethiopische vluchtelingen samen met vijftig Nederlanders, oud en jong. Bij de thee krijg ik hier verhalen over te horen.

In noord-Limburg, een paar weken later, ga ik naar een rooms-katholieke dienst. Het was na een paar uur lopen dat ik ook hier tot rust kon komen, maar ik voelde me niet zo betrokken bij deze dienst. Misschien zijn er veel parochianen met vakantie elders. Na de dienst gaat men snel uiteen.

Anders is het een week later; ook hier klokgebeier terwijl ik St. Odiliënberg nader. Daar staat op de berg, aan een riviertje, een grote Romaanse kerk. Acht nonnen zingen ijl a capella, beantwoord door een koortje van mannen, verborgen achter een pilaar; vroom en mooi. Drie priesters en een misdienaar wijden zich aan de dienst.

Na vijf weken in de buitenlucht lopen en kamperen kom ik aan op de St. Pietersberg bij Maastricht. Vier keer vonden mijn vermoeide voeten rust tijdens een kerkdienst. En ook kreeg ik vier keer een verschillende indruk van wat een kerk, een gemeente of parochie en een kerkdienst betekenen kunnen.

Naar Adenta

Jan van der Meulen

Vandaag (maandag 8 juli) is ons Ghanese avontuur pas echt begonnen. Het begon allemaal nog erg rustig en toeristisch. Inpakken bij lady Die's gasthuis en naar het nationale museum van Ghana lekker ongecompliceerd een beetje museale Ghanese cultuur bekijken. En toen begon het. Om 14.00 uur opgehaald door Herbert Opong om naar onze dominees gebracht te worden. Cocky en ik zijn nu in de wijk Adenta in de noordoost hoek van Accra bij dominee Nana Opape Kwakye, *christian name*: Abraham, *dagnaam* Kwasi. Hij is een nog jonge, grote Afrikaanse man. We zitten nu op het tweepersoonsbed in een slaapkamer met ventilator, die hier nog meer nodig lijkt dan in Gilberts Guesthouse en met een eigen badkamer waar geen water uit de kraan en douche komt. Dus moeten wij het allemaal met emmers doen en drinken doen we uit flessen mineraalwater. Het is een klein gezin hier: Nana en Benedicta en hun dochttertje Adaina van 3 jaar en nicht Gertrude die morgen 24 jaar wordt. Zo maar ineens middenin een Ghanees dominees gezin om er een week te blijven, spannend en ineens heel intiem eigenlijk. Kunnen we dat wel hanteren? Het huis is groot lijkt mij, niet overdreven, maar compleet. We werden Ghanees welkom geheten en we gaven cadeautjes. Dat hoort aan het begin en niet aan het eind. Om 17.30 uur naar de kerk, waar Cocky met de *womens fellowship* mocht meedoen, waar we geïntroduceerd zouden worden maar dat ging toch weer niet door. Na de *womens fellowship*, de *mens fellowship*, waarvan twee broeders, de voorzitter en de penningmeester, ons al verwelkomd hadden bij de dominee thuis. We moeten nu

wel ineens een heleboel tegelijk leren en kunnen, maar iedereen blijft aardig. De broer van Clement Henz Tetteh (uit Amsterdam) ontmoet. Ik moet toch werk maken van mijn Ghanese contacten. OK ik leer langzamer en ben voorzichtiger c.q. onzekerder. Maar goed, mijn eerste woordje ging wel goed, geloof ik en ik moet misschien wel twee keer preken komende zondag om 7.00 uur en om 9.30 uur. Ik hoop dat ik inspiratie krijg. De mensen hier lijken me heel gewoon en eenvoudig met enkele uitschieters naar boven. De Ghanese ambassadeur in Denemarken woont in deze wijk (en is gemeente lid). Deze wijk waar geen geasfalteerde wegen zijn. Zijn huis is mooi en groot en ommuurd.

Gastvrijheid

Vandaag 9 juli is een indrukwekkende dag. We stonden om 6.30 uur op om om 7.00 uur te ontbijten: havermout met zoet witbrood, coco-grain, een eitje met wit dooier, een banaan en Ethiopische thee. De laatste etenswaren waren gisteren gebracht door vertegenwoordigers van de *mens fellowship*. Het meebrengen van fruit en ander eten is een vorm van gastvrijheid. Daarna eerst naar een telefoonwinkeltje, een klein houten hokje, waar je internationale gesprekken kunt aanvragen (dat kon niet vanuit de pastorie) Geprobeerd om Floor, Rozemarijn en Marlieke te bellen, allemaal voicemail, jammer. Daarna gereden in één van de vele particuliere busjes die hier rijden (trotro's). Een nieuwe ervaring maar niet onprettig. Simpel vervoer en je moet het niet erg vinden om opgepakt te zitten. Het verkeer is hier trouwens niet gehaast, relaxed.

Daarna gelopen naar het kantoor van de districtsdominee ds Mafo. Alle dingen groot en klein neem je meer bewust waar: het lopen door de wijk, het zitten in de bus, het drinken van een ananassapje met een sausage-roll en een kort gesprekje met een meisje van de bediening die in haar middagpauze haar bijbelstudie zat te doen op het terras. Ze bleek bij de *Assemblies of God* te horen.

De rol van de dominee

Het gesprek met ds Mafo was goed en ging over kansen om bruggen te bouwen tussen Nederlandse en Ghanese presbyterianen en over de rol van een dominee in deze nog relatief nieuwe stadswijk (Madina). Van een dominee wordt verlangd / gevraagd bij te dragen aan de oplossing van allerlei persoonlijke problemen. Het ging over het gezag van de dominee. Zijn advies weegt zwaar. Iedereen neemt de tijd voor ons en dat is prettig. De school die bij het districtskantoor staat hebben we ook nog bezocht en de directrice gesproken. Trouwens ds Mafo had Zeeland erg mooi gevonden. Hij was in Nederland op bezoek bij Henk Bosch een jongerenwerker die 6 jaar in Ghana gewerkt heeft en die binnenkort weer met een Nederlands gezelschap uit Sassenheim in Ghana op bezoek komt.

Vervolgens per taxi naar het huis van Steve Tetteh, een conferentietolk voor Frans en Spaans, waar we lunchten. Steve Tetteh is een zeer bespraakt en inspirerend man, die de hele wereld al bereisd heeft, in Kongo heeft gewoond, bekend is met Canada en de VS.

Dat zij allen één zijn

Steve Tetteh stelde: God heeft ons allemaal één gemaakt. Dat zij allen één zijn is het motto van de PCG (Presbyterian Church of Ghana)

"Je kunt van alles en iedereen wat leren, maar blij vooral ook jezelf", was Steve's motto en niemand hoeft zich superieur of inferieur te voelen ten opzichte van een ander. Je hoeft je nooit en te nimmer minder als een mens te laten behandelen.

Wordt vervolgd.

Over dagnamen die in Ghana worden gegeven kunt u meer lezen op de SoW-site. De geboortedag bepaalt namelijk welke naam iemand krijgt. Welke dat zijn leest u bij *Predikanten > Interview met ds. Jan van der Meulen* (red.) oftewel: http://members.ams.chello.nl/wkoolstr/SoW/jan_vu.html#Gha_naam

FM2TW

Frank Odinot

Wij hebben een nieuwe auto. Geen mededeling voor een kerkblad, zou je zeggen. Maar dat is slechts schijn. De oude auto moest verkocht worden. Dus een advertentie in de Via-Via.

"Is hij wit en gedeukt? Precies wat ik hebben moet.", zegt de eerste persoon (en koper) die reageert.

Uiteindelijk gaat hij voor vijfhonderd euro aan hem van de hand.

Na twee weken kwam hij onlangs weer bij ons aan de deur om de reservesleutel op te halen. Ans zei vriendelijk: "Komt u binnen."

Met één voet op de drempel bleef hij staan en hief zijn hand op in een zegenend gebaar: "Zegen zij u en vrede in de naam van geweldloosheid, welzijn in samenzijn en veiligheid in onbezorgdheid." Daarna werden er handen geschud en eindelijk kwam hij over de drempel.

Ans vroeg: "Was u het, die voor paniek heeft gezorgd in het mediapark in Hilversum?"

En dat was hij. Met onze oude auto. Volgekalkt met leuzen.

Hij moest even naar de wc en terugkomend vroeg hij: "Waarom staat u met Martin Gaus op de foto?", doelend op de foto in onze wc van Ans en mij zittend in een tempeltje in China. Vervolgens zei hij: "Geef me alstublieft een euro." Na een korte aarzeling deed Ans het, en toen frommelde hij haar iets in de hand. "Ja, ja, pak aan!" Het bleek een briefje van tien euro. "Wat je geeft zal je tienvoudig teruggegeven worden!", sprak hij triomfantelijk. Wij waren zo langzamerhand enigszins ongemakkelijk en gegeneerd, maar hij bleef doorgaan.

De man is van hindoestaans-surinaamse afkomst en beweert tandarts te zijn, maar bij een confrontatie met de politie zodanige kwetsuren te hebben opgelopen dat hij dat beroep niet meer kan uitoefenen. Hoe het ook zij, hij is een man met een Opdracht, een Wereldredder. Op de videoband die we ook nog kregen, houdt hij ter gelegenheid van het overlijden van Prins Claus een toespraak tot de wereldleiders, waarin hij oplossingen aandraagt voor de wereldproblemen. Zoals op het etiket van de band staat:

FM2TW (from me to the world). In memoriam ZKHP Claus v. A.
06-09-1926 / 06-10-2002.

In de naam van GEWELDLOOSHEID, Vrede, Vrijheid, Blijheid,
Welzijn in Samenzijn, Veiligheid in Onbezorgdheid, etc.
Waarden en Normen, Ethiek en respect (2 Stichtingen in Opr.)
Heeft u iets te doneren, denk aan WNF, Rode Kruis....
Word Bloeddonor en Orgaandonor, het Goede Voor Het Goede.
Bestrijdt het Kwade met het Goede.
Alle rechten voorbehouden, Copiëring toegestaan mits.....
Geef het Goede opdat u het Goede terugkrijgt.
Leedverdrijf brengt Geluk (Doekharan Soekhdew).

Er staan ook andere actievoerders op de band bij een actie in Den Haag. Hij is tevens bezig een film te maken; toen hij onze auto kwam ophalen was er een cameraman bij hem, die niet in de metro durfde met zijn dure camera, dus kwamen ze maar met de auto. Deze auto was ook wit en stond ook vol met leuzen.

Jezus heeft aldus over valse profeten gesproken:

Indien dan iemand tot u zegt: Zie, hier is de Christus, zie, Hij is daar, geloof het niet.

Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen tekenen en wonderen doen om, ware het mogelijk, de uitverkorenen te verleiden.

(Marcus 13: 21-22.)

Ik vraag me af: is dit een valse profeet? Zijn boodschap is zo gek nog niet. Alleen de verpakking komt wat merkwaardig over. En wonderen doet hij ook niet. Maar we zullen vast nog wel eens van hem horen. Of ik daar blij om moet zijn weet ik niet.